

Erstatning, hvis tilskadekomne er under uddannelse på SU mv.

Kort om erfaringer fra Fatsholdelsescenteret.

Oplæg for Dansk Socialrådgiverforening

30. september 2021

Øyvind Bakke
Produktsekretariatet
30-09-2021

arbejdsmarkedets
erhvervssikring=

Agenda

”Hvad er mulighederne for at få tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne (midlertidig afgørelse), hvis tilskadekomne ikke bevilges revalidering, men selv finansierer en ny uddannelse via SU mv. og nogle af erfaringerne fra fastholdelsescentret”

Agenda

- ❖ **Præsentation / indledning**
- ❖ **Case**
- ❖ **Kort om betingelser for ETAB**
- ❖ **Sagsforløb i AES**
- ❖ **Case**
- ❖ **Om Fastholdelsescenteret (FA)**
- ❖ **Case fra FA**
- ❖ **Opsummering**

Kort om mig

Øyvind Bakke

Juridisk chefkonsulent, Product owner erstatning for tab af erhvervsevne

Jurist fra Bergen, Norge 1999

Ansatt Arbejdsskadestyrelsen/AES 1999 -

Arbejdsdirektoratet 2005-2006

Taskforcen 2014-2016

Produktsekretariatet siden 2017

Arbejdet mange år med processer og primært faglige problemstillinger tab af erhvervsevne/årsløn. Været med til at skrive bl.a. vejledning tab af erhvervsevne, årsløn og tilbagebetaling.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

AES er en selvejende institution, administreret af ATP, der

- behandler sager om arbejdsskader efter arbejdsskadesikringsloven
- finansierer og udbetaler erstatninger for anerkendte erhvervssygdomme
- afgiver udtalelser i private erstatningssager

AES har egen bestyrelse bestående af arbejdsmarkedets parter

Tilkendt erstatninger på ca. 4 mia. kr. (i 2020):
Mén-godtgørelser: ca. 700 mio. kr.
Erhvervsevnetabserstatninger: ca. 3,3 mia. kr.

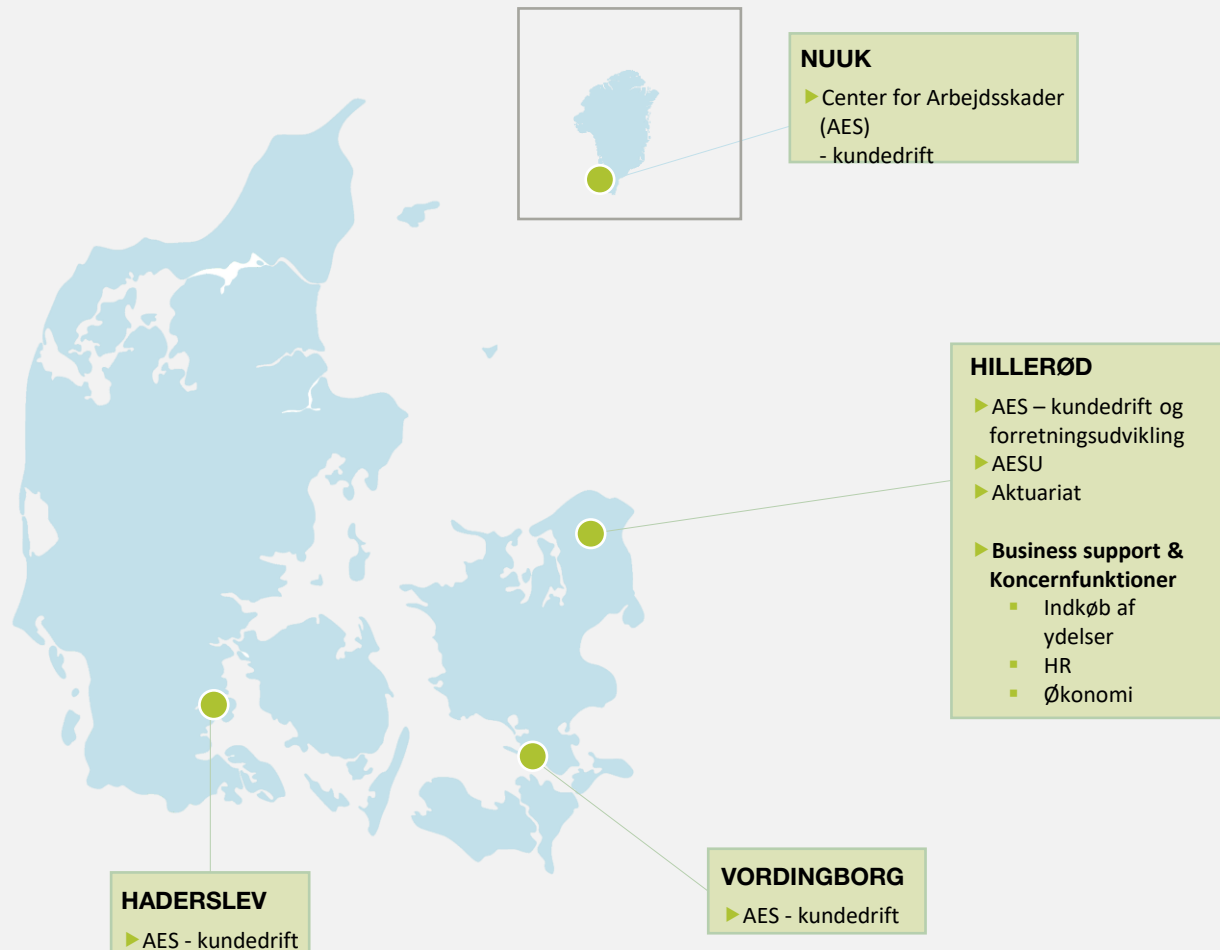
2016
etableret i sin
nuværende form

ca.
50.000
sager pr. år

Tre
lokationer

AES – geografiske lokationer

#1

Eksempel

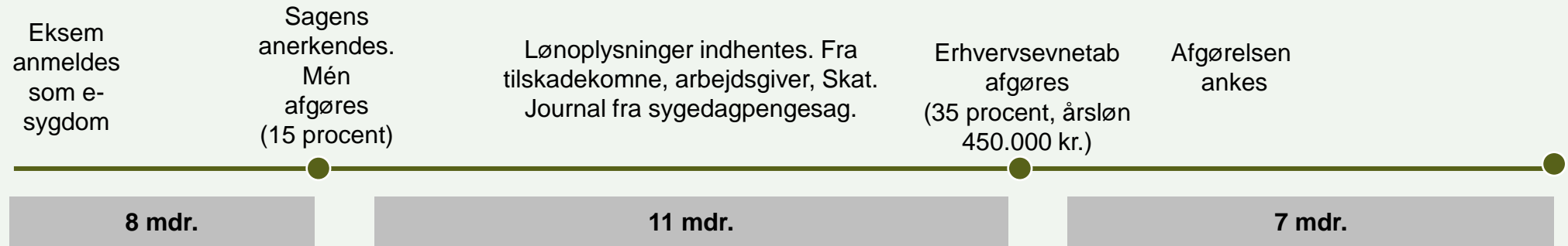

Case 1. SU

- Ole
- 33 år.
- Gift med pædagog. 2 børn
- 9. klasse og uddannet smed 2007. Arbejde for flere arbejdsgivere
- Debut eksem ca. 2018
- Gradvis forværring
- Sygemelding
- Fyres
- Afslag på revalidering
- Begynder på uddannelse til maskinmester på SU

Case 1. SU

Smed fra 2007 - Arbejde med olier mv.

Starter på maskinmesteruddannelse på SU

Case 1

Forsikringssselskabets anke

Tabsbegrænsingspligten

I afgørelsen er der ikke taget stilling til eventuel tabsbegrænsingspligten i forbindelse med omskoling til maskinmester på eget initiativ uden om det kommunale system.

Som udgangspunkt er udsættelsen og belastning for håndeksem den samme inden for de to arbejdsområder som smed og maskinmester. Der bliver i afgørelsen ikke taget stilling til om det er hensigtsmæssigt at Martin uddannes til maskinmester i forhold til risikoen for forværring af håndeksemet eller erhvervsevnetabet permanent bliver forhøjet.

Case 1

Ankestyrelsens begrundelse:

- skånehensyn over for hudbelastende arbejde
- ikke kan vende tilbage til arbejdet som smed - hudbelastende arbejdsopgaver: håndvask, handskebrug og kontakt med metaller
- står til rådighed for et ufaglært arbejde (ingen anden uddannelse)
- i stedet gået i gang med uddannelsen til maskinmester begrundet i arbejdsskadens følger; ikke længere arbejde som smed/montør
- ny uddannelse er nødvendig for, at du fremadrettet vil kunne opretholde dit hidtidige indtjeningsniveau
- varetager din tabsbegrænsningspligt ved at uddanne dig til maskinmester frem for at stå til rådighed på det ufaglærte arbejdsmarked.
- omskolingen skal kompensere dig for det funktionstab, som arbejdsskaden har medført

Vi har derfor fastsat dit midlertidige tab af erhvervsevne skønsmæssigt til 35 procent, mens du er under uddannelse (som AES)

#2

Kort om betingelser for
erstatning

Midlertidig afgørelse – aktuelt tab

- ❖ Helbredsmæssig afklaret
- ❖ Ikke vende tilbage til arbejde til samme løn (tilstrækkelig afklaret)
- ❖ Mulig indtjening uden arbejdsskaden vs. mulig indtjening med arbejdsskaden
- ❖ Realistisk skøn over mulig indtjening med skaden
- ❖ Vurderes uafhængig af type sociale ydelser eller ydelsens størrelse
- ❖ Praksis fra 1978 -

Midlertidig afgørelse – aktuelt tab - domme 2002-2003

- ❖ Gymnasielærer som ikke længere kunne undervise i idræt. Omskoling på deltid.
- ❖ Sygeplejerske. Rygskade. Revalidering. Ændret fra 25 % til 50 %.
- ❖ Sygeplejerske. Eksem. Revalidering til lærer. Ikke krav på ETAB beregnet som lønforskel, men skøn (og tiltræder 25 %)

Én afgørelse. Mange skønsmæssige delelementer indgår

**Tilkendelses-
tidspunkt**
(§ 17, stk. 7)

**Årsløn før
skaden**
(§ 24)

**Indtjeningsevne
uden skaden**
(§ 17/§ 17 a, stk. 2)

**Indtjeningsevne
med skaden**
(§ 17, stk. 2)

**Erhvervsevne-
tabsprocenten**
(§ 17)

**Nedsættelse.
Forudbestående
eller
konkurrerende
skader**
(§ 12)

**Endelig eller
midlertidig
afgørelse**
(§ 17, stk. 3)

**Delvist sikkert
erhvervsevnetab**
(§ 17/§ 17 a, stk. 4)

Regel:

Erstatningen løber fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne.

Årsløn skal være retvisende for indtjeningsevnen på skadetidspunktet. Enten den samlede løn i året før skaden, eller skønsmæssigt, hvis 12 måneder ikke er retvisende.

Indtjeningen uden arbejdsskaden udgør det beløb, som tilskadekomne kunne have tjent på afgørelsestidspunktet, hvis arbejdsskaden ikke var indtrådt (fx § 17 a, stk. 2)

Tab vurderes ud fra tilskadekomnes muligheder for at arbejde, henset til arbejdsskadens omfang, evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

En vurdering af tilskadekomnes indtjeningsevne, såfremt skaden ikke var sket, sammenholdt med indtjeningsevne med arbejdsskaden.

Et påvist tab anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler imod.

AES kan træffe en midlertidig afgørelse, hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret.

Efter anmodning fra tilskadekomne kan AES træffe (delvis) endelig afgørelse, hvis tilskadekomne er ansat i fleksjob. AES kan også i nogle tilfælde træffe (delvis) endelig afgørelse efter § 17.

Snak sammen

- Hvilke overvejelser har medlemmet, før beslutningen om at tage en uddannelse på SU?
- Hvilke forventninger har medlemmet til AES?

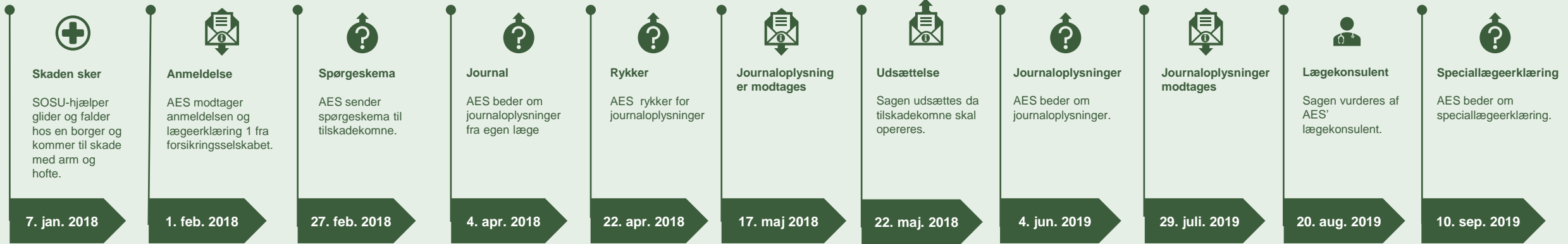
#3

Sagsforløb i AES

Eksempel på sagsforløb i AES

Ulykke (før 1/1 2020) anerkendt med varigt mén og tab af erhvervsevne

0 mdr.

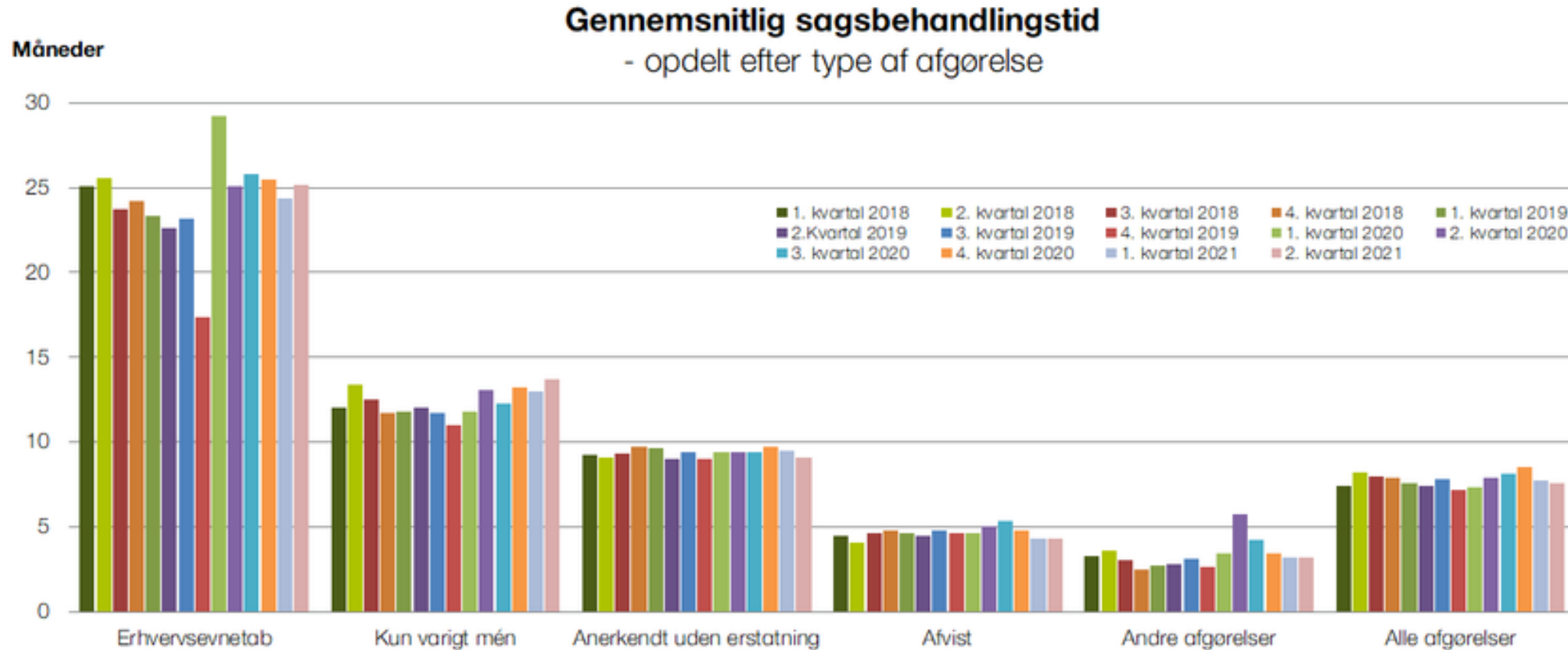
16 mdr.

25 mdr.

28 mdr.

Sagsbehandlingstiden i AES

<https://www.aes.dk/statistik/arbejdsskader/statistik-om-sagsbehandling/sagsbehandlingstid>

Ligebehandling

- ❖ 50.000 sager årligt
- ❖ Ensartet prioritering
- ❖ Saglige kriterier
 - Fx først ind – først ud
 - Hastesager pga. kritisk sygdom eller økonomisk presset
- ❖ Komplekse afgørelser – ca. 22-25 mdr.

Snak sammen

I drøftede tidligere:

- Hvilke overvejelser har medlemmet, før beslutningen om at tage en uddannelse på SU?
- Hvilke forventninger har medlemmet til AES?

Overvejelse:

Kan arbejdsskadesystemet hjælpe jeres medlem på det tidspunkt beslutning om uddannelse skal tages?

Hvilke konsekvenser har det for medlemmet, at AES afgørelse først foreligger sent i forløbet?

#4

Eksempel

Case 2. SU og senere elevløn

Lise

32 år

10. klasse. Uddannet salgsassistent 2009.

Ansæt i Bilka som salgsassistent siden 2009.

Julefrokost (før festen starter!) falder. Brud højre håndled.

Svære smerter. Nedsat bevægelighed i håndled og albue.

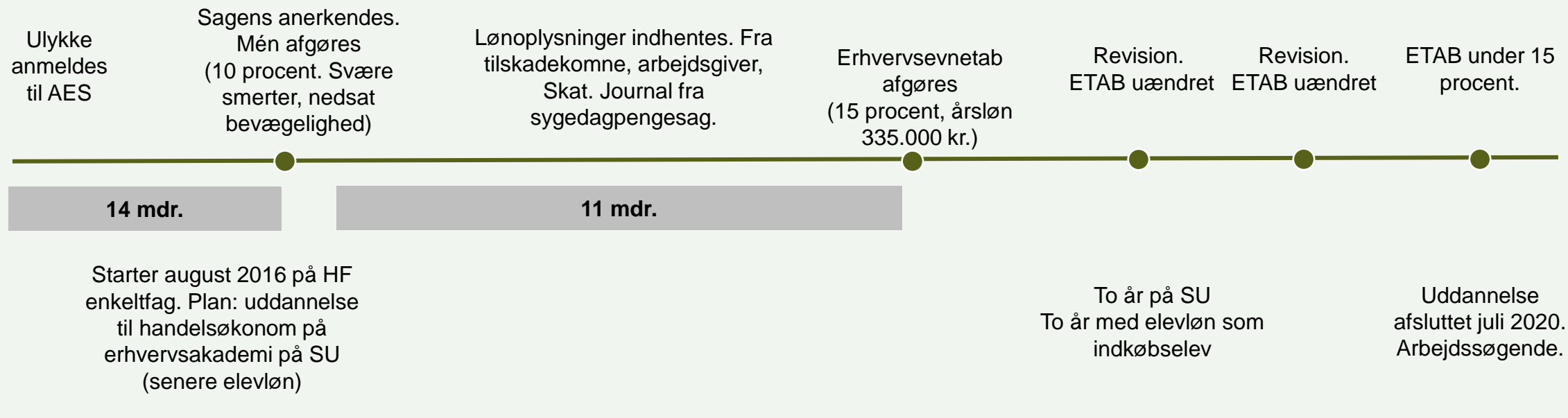
Sygemeldt. Fyret da hun ikke kunne omplaceres i virksomheden.

Afslag på revalidering. Starter uddannelse til handelsøkonom. SU.

To år på SU. To år med elevløn som indkøbselev.

Indtjening før UT ca. 335.000 kr. Tab 15 %.

Case 2. SU og senere elevløn

#5

Om
Fastholdelsescenteret
(FA)

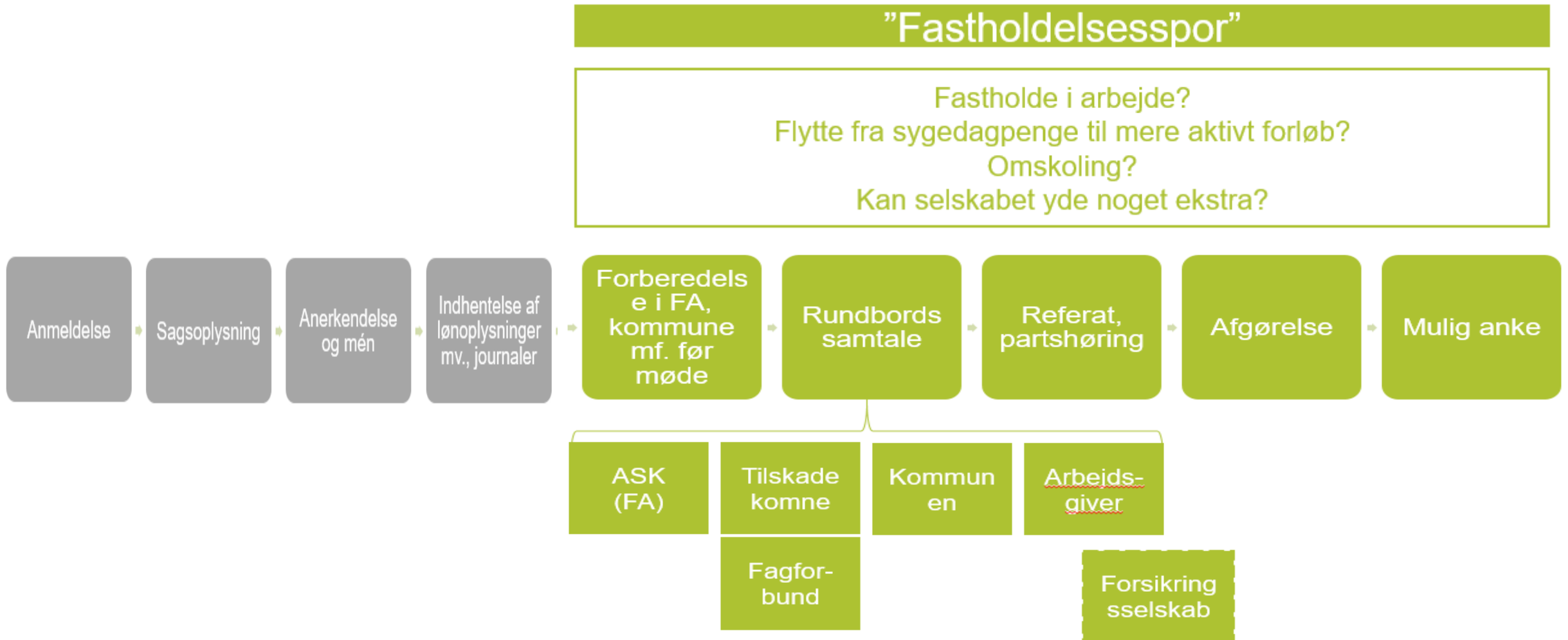
Om Fastholdelsescenteret (FA)

- ❖ Forsøg 2008-2014
- ❖ Satspuljemidler
- ❖ Formål
 - øge kvaliteten af sagsbehandlingen
 - forbedre samarbejdet med kommunerne
 - hjælpe arbejdsskaderamte borgere, der er i fare for at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet.
- ❖ Frivilligt

Fastholdelsescenteret (FA) - metode

- ❖ Identificere sager, hvor FA kan gøre en forskel (arbejdsmarkedsfastholdelsen er truet)
- ❖ Opbygge et samarbejde med kommunerne
- ❖ Rundbordssamtaler
- ❖ Telefonmøder med tilskadekomne/fagforbund, forsikringselskab
- ❖ Kunne forsikringselskabet yde noget ekstra (aktiv skadesbehandling)

Fastholdelsescenteret (FA) – eksempel på konkret sagsforløb

Juridisk binding: Lovens ramme mht. ydelser. Ikke tilkende mere eller mindre

Fastholdelsescenteret (FA) - erfaring

Erfaring

- ❖ Interessenternes kendskab og forståelse øges
- ❖ Tidkrævende i den enkelte sag – oplevelse af hurtighed
- ❖ Krævende opgave for ASK medarbejdere. Rolle: fastholdelse og/eller forvalte lovens regler
- ❖ Rundbordssamtaler gør en forskel (SFI-rapport 2012)
- ❖ Stor tilfredshed
 - ❖ Tilskadekomne, forbund, kommuner, selskaber
- ❖ Ikke alle får glæde af FA
- ❖ Komplekst/svært at måle effekt

Stop forsøg

- ❖ Politisk beslutning
- ❖ Finansieret via satspulje

❖ Hvilke tiltag har AES videreført fra FA?

Fra 1/1 2020 hjemmel til frivillige forsøg

- Som bidrager til, at flere kan opretholde tilknytningen til arbejdsmarkedet efter en arbejdsskade.
- Ikke medføre lavere erstatning
- Fx nye sagsgange som for eksempel en fast track-ordning
- Hjemmel er ikke udnyttet. Kræver bekendtgørelse og finansiering

Snak sammen

Kan I gøre noget for at fremme jeres medlemmers sag i AES?

Hvordan kan I hjælpe medlemmet, så arbejdsskadesystemet – trods dets begrænsninger – kan hjælpe medlemmet ved beslutning/overgang til SU?

#6

Opsummering

Opsummering

Plussiden

- ❖ Tilskadekomne kan have krav på erstatning
- ❖ Tilkendes med tilbagevirkende kraft

Minussiden

- AES: 50.000 sager
- Skal prioritere sager efter ens og saglige kriterier
- Komplekse afgørelser
- Lang sagsbehandlingstid
- Ikke implementeret processer fra Fastholdelsescenteret

Tak for i dag